

2016.

PREGLED PODATAKA O UKIDANJU STATUSA OTPADA I NUSPROIZVODIMA

Studeni 2017.

HRVATSKA AGENCIJA
ZA OKOLIŠ I PRIRODU

Izrađeno prema: *Pravilniku o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN br.117/14)*

Izrađivač: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Radnička cesta 80/7, Zagreb

Naziv dokumenta: **PREGLED PODATAKA O UKIDANJU STATUSA OTPADA I
NUSPROIZVODIMA ZA 2016. GODINU**

URBROJ: 427-25-13-17-954/114

U Zagrebu, 2. studenog 2017.

PREGLED PODATAKA O
UKIDANJU STATUSA OTPADA I
NUSPROIZVODIMA
ZA 2016. GODINU

Studeni, 2017.

SADRŽAJ:

1.	SAŽETAK	5
2.	UKIDANJE STATUSA OTPADA	6
2.1.	UVOD.....	6
2.2.	UKIDANJE STATUSA OTPADA U 2016. GODINU	10
3.	NUSPROIZVODI	15
3.1.	UVOD.....	15
3.2.	KOLIČINE NUSPROIZVODA U 2016. GODINI	16
PRILOG 1: UPUTA MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE U VEZI ČLANKA 6. STAVKA 3. PRAVILNIKA O NUSPROIZVODIMA I UKIDANJU STATUSA OTPADA.....		19

1. SAŽETAK

Tvrtke upisane u Očevidnik za ukidanje statusa otpada i u Očevidnik o nusproizvodima dužne su dostavljati podatke na propisanim obrascima Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu do 1. ožujka tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Tijekom 2016. godine ukupno je 19 tvrtki bilo upisano u Očevidnik za ukidanje statusa otpada. Ukupno prijavljena količina otpada koja je ušla na postupke oporabe u 2016. godini iznosi 94.758,63 tona, što je za 87% više u odnosu na prethodnu godinu kada je količina otpada koja je ušla na postupke oporabe iznosila 50.791,96 tona. Po obradi, količina proizvedenog materijala/ proizvoda kojima je ukinut status otpada iznosi 77.751,74 tona, što je za 9% više nego prethodne godine kada je prijavljena količina od 71.648,32 tona. Od prijavljenih količina otpada koje su ušle u obradu, najviše se odnosilo na otpadno staklo i otpad koji sadrži staklene dijelove (44%) koji je oporabljivan postupkom R5 - Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala.

Osobe koje su ukidale status otpada temeljem kriterija utvrđenih na razini Europske unije za određene vrste otpada (željezni, čelični, aluminijski i bakreni otpadci te stakleni krš iz oporabe otpadnog stakla) nisu dužne upisati se u Očevidnik te nisu dužne dostavljati podatke Agenciji na obrascima propisanim Pravilnikom o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/2014). Stoga ovaj Pregled podataka ne prikazuje eventualne količine koje su prema navedenim kriterijima i procedurama oporabljene, nakon čega je izlazni materijal s ukinutim statusom otpada upućen na tržište.

Tijekom 2016. godine ukupno je 98 tvrtki bilo upisano u Očevidnik nusproizvoda (u 2015. bilo je upisano 50 tvrtki). Ukupno prijavljena količina nusproizvoda u 2016. godini iznosi 259.606,69 tona što je značajno povećanje od oko 174% u odnosu na prethodnu godinu kada je prijavljeno 94.839,32 tona. Od prijavljenih količina najviše je prijavljeno nusproizvoda mliječnih prerađevina (29%), nusproizvoda od obrade drva (25%) te gnojevke (22%).

2. UKIDANJE STATUSA OTPADA

2.1. UVOD

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (u dalnjem tekstu Agencija) prikuplja Izvješća o ukidanju statusa otpada sukladno stavku 7. članka 7. *Pravilnika o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada* (NN 117/14) (u dalnjem tekstu *Pravilnik*) te Potvrde o upisu u Očevidnik za ukidanje statusa otpada sukladno stavku 5. istog članka *Pravilnika*.

Sukladno članku 15. stavku 1. *Zakona o održivom gospodarenju otpadom* (NN 94/13) (u dalnjem tekstu *Zakon*) određeni otpad prestaje biti otpad ako je prošao postupak uporabe, uključujući recikliranje i ako udovoljava posebnim kriterijima utvrđenim u skladu sa sljedećim uvjetima:

1. tvar ili predmet uobičajeno se koristi u posebne svrhe,
2. za takvu tvar ili predmet postoji tržiste ili potražnja,
3. tvar ili predmet ispunjava tehničke zahtjeve za posebne svrhe i zadovoljava postojeće zakonodavstvo i norme koje važe za proizvode i
4. uporaba tvari ili predmeta neće dovesti do štetnih učinaka na okoliš ili zdravlje ljudi.

Sukladno članku 6 (1) *Pravilnika* posebni kriteriji za ukidanje statusa otpada su:

- propisani *Dodatkom V. Dijelovi 1., 2., 3., 4., 5. i 6. Pravilnika* u slučaju kada se ukida status otpada za tvar ili predmet propisanu tim *Dodatkom* te
- *Dodatkom V. Dio 7. Pravilnika* u slučaju kada se ukida status otpada za tvar ili predmet koji će se koristiti u istu svrhu za koju je tvar ili predmet, koji ima status otpada, prвobitno bio proizведен ili napravljen.
- Svaka pošiljka otpada kojem se ukida status otpada mora biti popraćena Izjavom o sukladnosti na obrascu propisanom *Pravilnikom*, izdanom od osobe koja obavlja odgovarajući postupak uporabe odnosno uvoznika u slučaju isporuke u Republiku Hrvatsku.

Sukladno članku 6. *Pravilnika* osoba koja obavlja postupak uporabe mora koristiti sustav upravljanja koji mora uključivati provjere i evidenciju i odgovarajuću dokumentaciju u pisanim odnosno elektroničkim oblicima za svaku pojedinu zaprimljenu pošiljku otpada i šaržu:

- vizualna provjera pošiljke otpada i podataka navedenih u pripadajućem Pratećem listu,
- evidencija o provjeri ulazne pošiljke otpada i prateće dokumentacije koji sadrži sljedeće: datum, broj Pratećeg lista i ime i prezime osobe koja je obavila nadzor,

- evidencija o provjeri uporabe koji sadrži sljedeće: poveznicu pojedinog Pratećeg lista i odgovarajućeg broja šarže otpada, datum formiranja šarže te datume s odgovarajućim postupcima mjerenja i postupanja sa šaržom sukladno *Dodatku V.* ovoga Pravilnika,
- evidencija o provjeri šarže, koja je prošla postupak uporabe, koja sadrži zapise o poduzetim postupcima provjere ispunjavanja propisanih uvjeta, odgovarajuće norme odnosno specifikacije za pojedinu šaržu kao i rezultate odgovarajućih ispitivanja koja obavlja ovlašteni laboratorij na godišnjoj razini sukladno *Dodatku V.* ovoga Pravilnika.

Sukladno članku 6(3) *Pravilnika* sukladnost sustava upravljanja dokazuje se potvrdom koju je izdala osoba akreditirana za ocjenu sukladnosti sukladno *Uredbi Komisije (EU) br. 765/2008 od 9. srpnja 2008. godine kojom se utvrđuju zahtjevi za akreditaciju i nadzor nad tržištem koji se odnose na stavljanje na tržište proizvoda te kojom se povlači Uredba (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13. 8. 2008.) ili osoba koja je sukladno posebnom propisu koji uređuje zaštitu okoliša ovlaštena za obavljanje stručnih poslova za potrebe sustava upravljanja okolišem i neovisno ocjenjivanje. U slučaju otpada za kojeg su posebni kriteriji propisani odgovarajućim prethodno spomenutim Uredbama ne primjenjuju posebni kriteriji za ukidanje statusa otpada propisani *Pravilnikom*. Ova odredba *Pravilnika* se primjenjuje kroz Uputu Ministarstva zaštite okoliša i energetike (u dalnjem tekstu Ministarstvo) koja je navedena u Prilogu 1.*

Nadalje, članak 15. *Zakona* propisuje da se na određivanje ukidanja statusa određene vrste otpada (papir, staklo, guma, tekstil, agregat, metal) za koje su kriteriji utvrđeni na razini Europske unije, primjenjuju propisi Europske unije kojima se utvrđuju kriteriji za ukidanje statusa te vrste otpada.

Nadležno tijelo za provedbu *Uredbe Vijeća (EU) br. 333/2011 o utvrđivanju kriterija za određivanje kada određene vrste otpadnih metala prestaju biti otpad sukladno Direktivi 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća* je Ministarstvo. Ukoliko za pojedinu vrstu otpada nije utvrđen kriterij na razini Europske unije, posjednik može ukinuti status otpada uz prethodno ishođenje potvrde Ministarstva o upisu u Očevidnik za ukidanje statusa otpada. Ministarstvo, na zahtjev posjednika, izdaje potvrdu o upisu u Očevidnik za ukidanje statusa otpada ako utvrdi da su za određenu vrstu otpada ispunjeni posebni kriteriji za ukidanje statusa te vrste otpada, uzimajući u obzir obvezujuća pravna stajališta izražena u odgovarajućim presudama Europskog suda, Hrvatske norme i ostale propise koji se odnose na proizvode i pravila struke. Stavkom 9. ovog članka *Zakona* propisano je da će se sadržaj zahtjeva za upis u Očevidnik za ukidanje statusa otpada i Očevidnik nusproizvoda, posebne kriterije za ukidanje statusa otpada, uključujući granične vrijednosti onečišćujućih tvari i štetan utjecaj tvari ili predmeta na okoliš, posebne kriterije za određivanje nusproizvoda, sadržaj potvrde o upisu u Očevidnik za ukidanje statusa otpada i Očevidnik

nusproizvoda te način i uvjete provedbe propisa Europske unije kojima se utvrđuju kriteriji za ukidanje statusa pojedine vrste otpada i zadaće Ministarstva za provedbu tih propisa propisati pravilnikom.

Sukladno članku 7. stavku 7. *Pravilnika*, osoba upisana u Očevidnik za ukidanje statusa otpada dužna je do 1. ožujka tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti Izvješće o ukidanju statusa otpada na propisanom obrascu Agenciji u pisanom ili elektroničkom obliku ukoliko nije drugačije propisano posebnim propisom koji uređuje Registar onečišćavanja okoliša. Shodno tome te prema članku 15. *Zakona* za određene vrste otpada osobe koje su ukidale status otpada temeljem kriterija utvrđenih na razini Europske unije nisu dužne dostavljati podatke Agenciji. Na razini EU do sada su propisani kriteriji za kraj otpada za:

- Željezne, čelične i aluminijске otpatke ([Uredba Vijeća \(EU\) br. 333/2011](#)). Uredba utvrđuje kriterije kada određeni metalni otpadci prestaju biti otpad sukladno Okvirnoj direktivi o otpadu 2008/98/EC od Europskog parlamenta i Vijeća. Uredba definira željezne i čelične otpatke kao „metalne otpatke koji se sastoje većinom od željeza i čelika“, a definira aluminijске otpatke kao „metalne otpatke koji se sastoji većinom od aluminija i aluminijskih slitina“. Otpadni metali koji ulaze na postupke oporabe se moraju sastojati samo od željeza, čelika i aluminija (i aluminijskih slitina) koje je moguće oporabiti. U postupke oporabe ne smiju ulaziti strugotine koje sadržavaju tekućine (npr. emulzije), kao bačve i spremnici (isključujući dijelove otpadnih vozila) koji su sadržavali ulja i boje. Opasni otpad ne smije ulaziti na postupke oporabe osim u slučaju da je moguće oporabom ukloniti sva opasna svojstva.
- Stakleni krš iz oporabe otpadnog stakla ([Uredba Vijeća \(EU\) br. 1179/2012](#)). Uredba utvrđuje kriterije kada stakleni krš prestaje biti otpad sukladno Okvirnoj direktivi o otpadu 2008/98/EC od Europskog parlamenta i Vijeća te definira stakleni krš kao „krš koji nastaje oporabom staklenog otpada“. Za većinu otpadnog stakla koje ulazi na postupke oporabe nisu propisani kriteriji na razini EU, odnosno propisani su samo kriteriji za staklo od spremnika, ravno staklo i staklo od posuđa bez olova, a isključeno je staklo iz miješanog komunalnog otpada i zdravstvene njegе kao i opasni otpad.
- Bakrene otpatke ([Uredba Vijeća \(EU\) br. 715/2013](#)). Uredba utvrđuje kriterije kada bakreni otpadci prestaju biti otpad sukladno Okvirnoj direktivi o otpadu 2008/98/EC od Europskog parlamenta i Vijeća te definira bakrene otpatke kao „metalne otpatke koji se sastoji većinom od bakra i bakrenih slitina“. Otpadni metali koji ulaze na postupke oporabe se moraju sastojati samo od bakra i bakrenih slitina koje je moguće oporabiti. U postupke oporabe ne smiju ulaziti strugotine koje sadržavaju tekućine (npr. emulzije), kao bačve i

spremnici (isključujući dijelove otpadnih vozila) koji su sadržavali ulja i boje. Opasni otpad ne smije ulaziti na postupke oporabe osim u slučaju da je moguće oporabom ukloniti sva opasna svojstva.

Shodno gore navedenome u ovome Pregledu podataka navode se prijave obveznika koje mogu uključivati željezni, čelični, aluminijski, bakreni i stakleni otpad, osim gore navedenih vrsta otpada, ukoliko ispunjavaju kriterije iz *Pravilnika*.

2.2. UKIDANJE STATUSA OTPADA U 2016. GODINU

Do kraja 2016. godine u Očeviđnik ukidanja statusa otpada bilo je prijavljeno 19 tvrtki. Od 19 prijavljenih tvrtki upisanih u Očeviđnik tijekom 2016. godine njih 18 je prijavilo podatke o količinama otpada kojima je ukinut status otpada¹. Za 2016. godinu 4 tvrtki je prijavilo da nije obavljalo postupke oporabe za koje su upisani u Očeviđnik ukidanja statusa otpada.

Ukupno prijavljena količina otpada koja je ušla na postupke oporabe u 2016. godini iznosi 94.758,63 tona, što je za 87% više u odnosu na prethodnu godinu kada je količina otpada koja je ušla na postupke oporabe iznosila 50.791,96 tona (slika 1.). Od prijavljenih količina u 2016. godini najviše je ušlo na oporabu otpadnog stakla i otpada koji sadrži staklene dijelove (44%). Na slici 3. je detaljniji prikaz prijavljenih količina otpada koje su ušle na postupak oporabe u 2016. godini.

Otpad je tretiran postupcima R3² (40%), R5³ (33%), R9⁴ (7%) te PU⁵(7%). Najveći udio u ukupnoj količini proizvoda za proizvodnju kojih je korišten oporabljeni materijal čini lom stakla (36%), polimerna sirovina (28%) i stakleni granulat (26 %).

Po oporabi, količina izlaznog materijala/proizvoda s ukinutim statusom otpada iznosila je 77.751,74 tona, što je za 9% više nego prethodne godine kada je prijavljena količina od 71.648,32 tona (slika 2.).

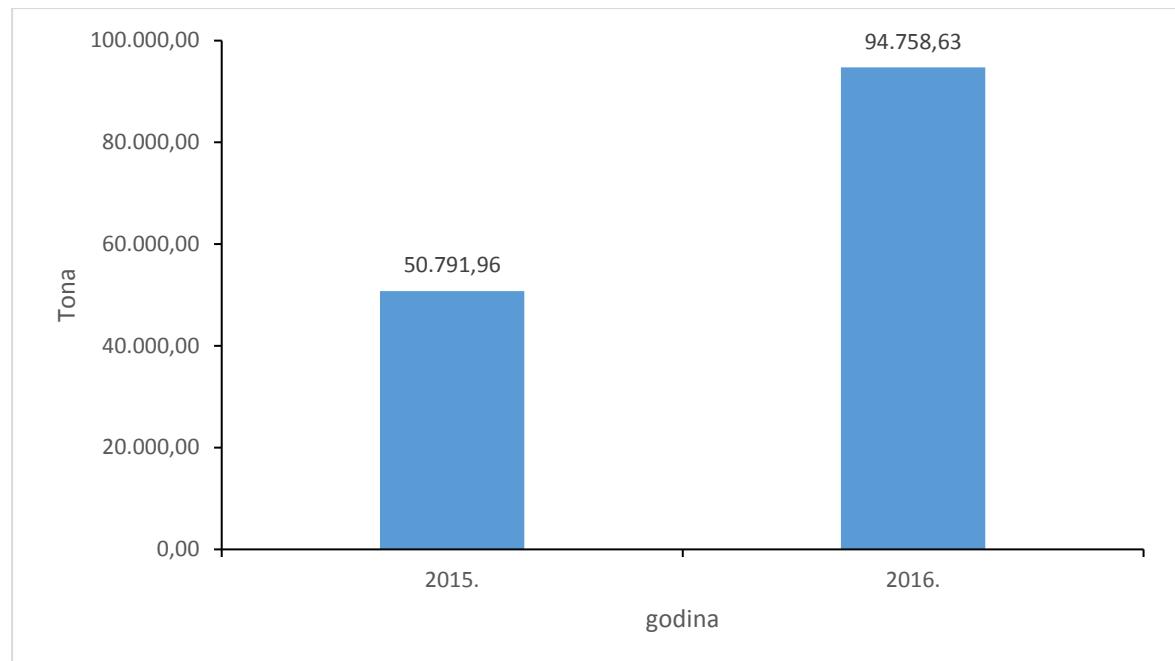
¹ Tvrtka MLM Group-Zagreb d.o.o. je u stečajnom postupku te nije prijavila podatke

² R3 – Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe);

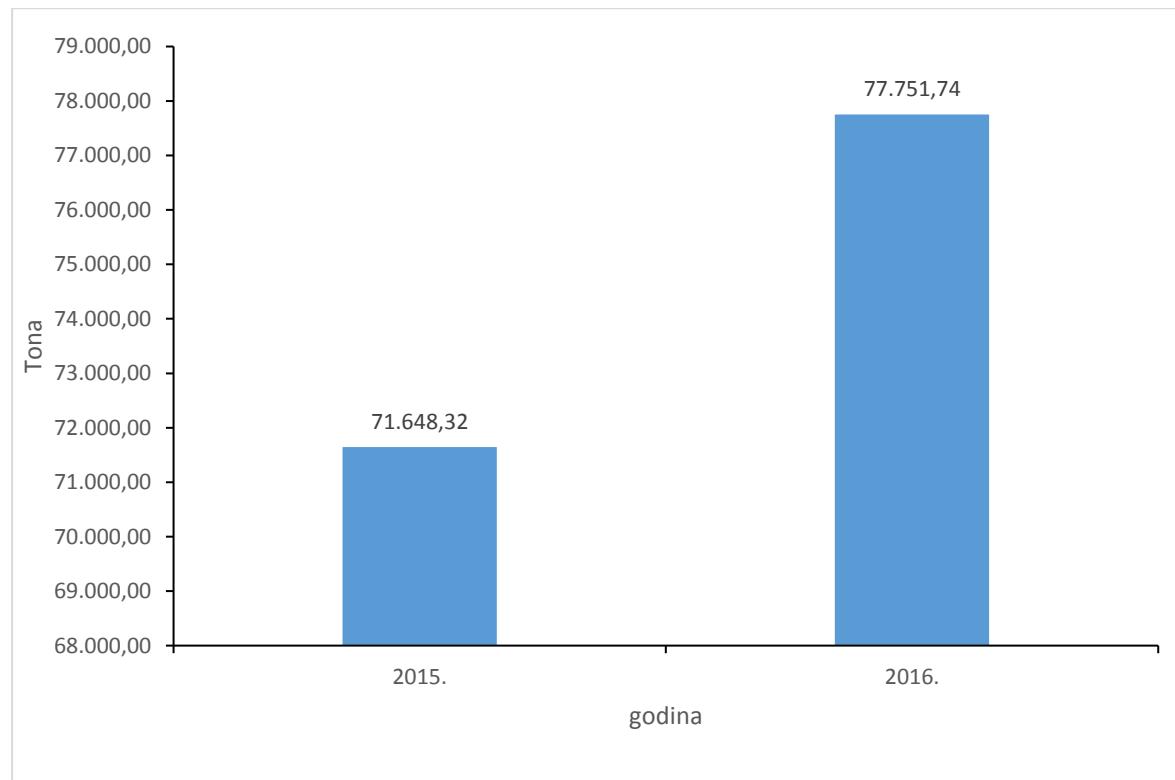
³ R5 – Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala; uz ovaj postupak određeni dio ove grupe otpada je prijavljen kao oporabljen i postupkom R4 - Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala iz razloga jer se radi o električnom i elektroničkom otpadu koji uz staklo sadrži i metalne dijelove.

⁴ R9 – Ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi način ponovne uporabe ulja;

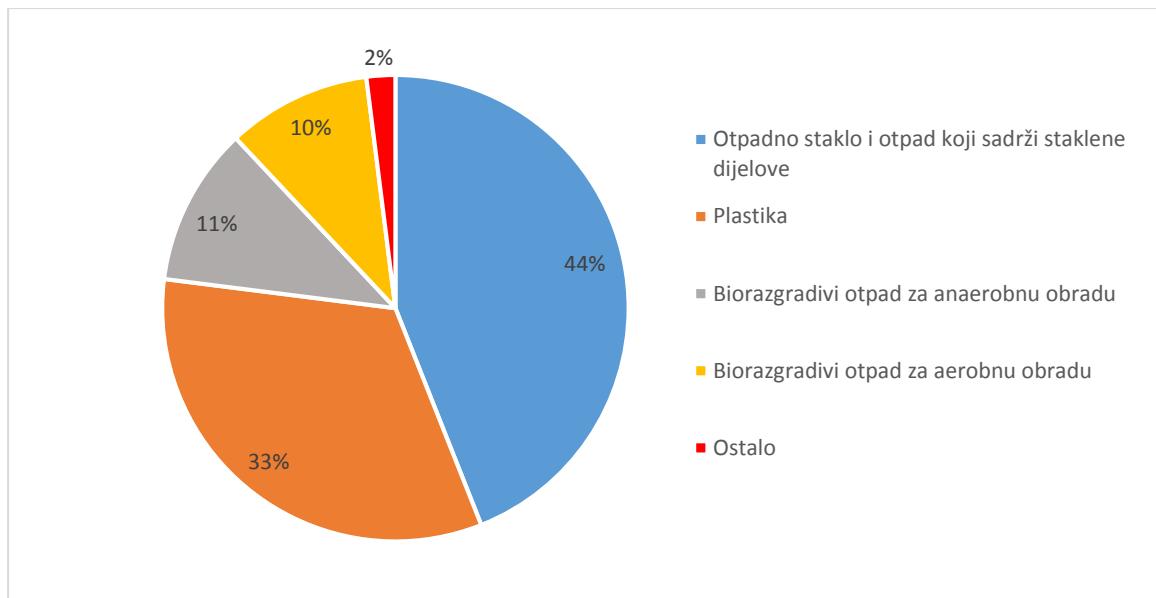
⁵ PU - priprema za ponovnu uporabu

Slika 1. Odnos prijavljenih količina otpada koje su ušla na postupke oporabe, nakon kojih je izlaznom materijalu/proizvodu ukinut status otpada, u 2015. i 2016. godini (Izvor: HAOP)

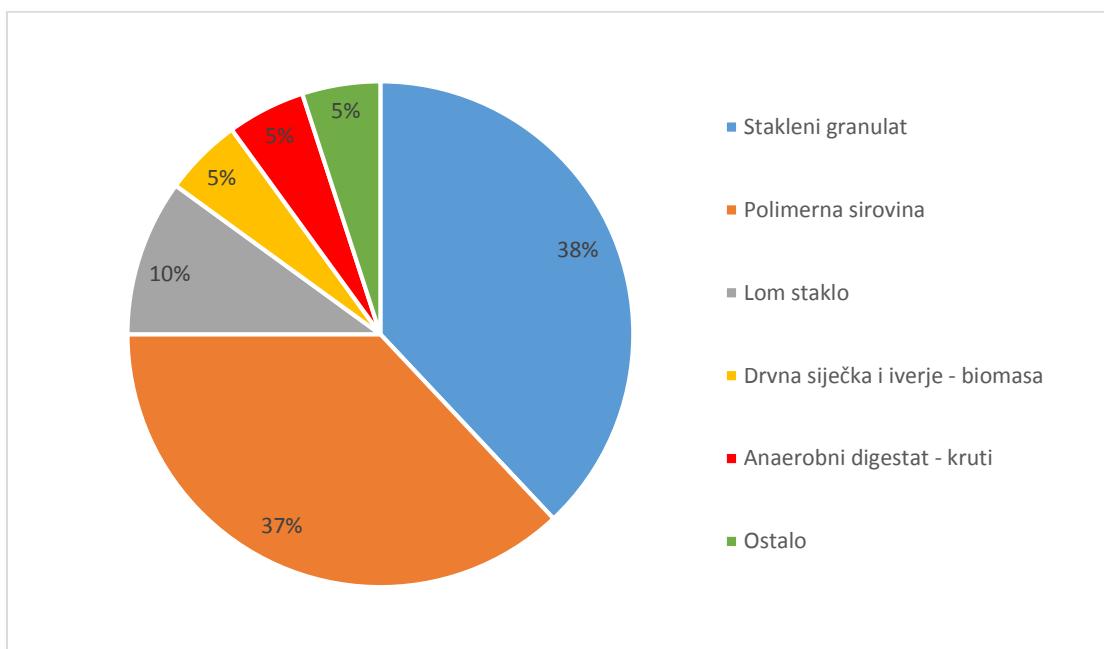
Slika 2. Odnos prijavljenih količina izlaznog materijala/ proizvoda nastalog oporabom, kojem je ukinut status otpada u 2015. i 2016. godini (Izvor: HAOP)

Slika 3. Odnos prijavljenih količina otpada koje su ušle na postupke oporabe nakon kojih je izlaznom materijalu/proizvodu ukinut status otpada, u 2016. godini (Izvor: HAOP)

Tablica 1. Vrsta i količina izlaznog materijala/proizvoda kojemu je nakon postupka oporabe ukinut status otpada (Izvor: HAOP)

Naziv proizvoda	Količina proizvoda	Udio u ukupnoj količini (%)
Stakleni granulat	29.296,45	37,68
Polimerna sirovina	28.985,30	37,28
Lom staklo	8.006,98	10,30
Drvna siječka i iverje - biomasa	4.080,71	5,25
Anaerobni digestat - kruti	3.650,00	4,69
Kompost	1.825,53	2,35
Loživo ulje AEKS	881,58	1,13
Reciklirani agregat	874,83	1,13
Pamučne krpe i pamučnjak	69,36	0,09
Anaerobni digestat - tekući	65,70	0,08
Tonerski ulošci	15,30	0,02
UKUPNO:	77.751,74	100,00

**Slika 4. Odnos vrste i količine izlaznog materijala/proizvoda kojemu je nakon postupka
oporabe ukinut status otpada, u 2016. godini (Izvor: HAOP)**

Zbirni pregled prijavljenih podataka za ukidanje statusa otpada u 2016. godini prikazan je u tablici 2.

Tablica 2. Zbirni pregled prijavljenih podataka o ukidanju statusa otpada u 2016. godini (Izvor: HAOP)

Vrsta otpada koja je ušla na postupak oporabe	Količina otpada koja je ušla na postupak oporabe (t)	Udio u ukupnoj količini otpada (%)	Ključni brojevi otpada koji je ušao na postupak oporabe	Postupak oporabe	Izlazni materijal/proizvod kojemu je ukinut status otpada	Količina (t)
Otpadni toneri	15,30	0,02	08 03 17*, 08 03 18	PU	Tonerski ulošci	15,3
Otpadni tekstil	87,78	0,09	04 02 09, 04 02 21, 04 02 22, 04 02 99, 15 01 09, 19 12 08, 20 01 11	PU	Pamučne krpe, pamučnjak (Putzvoll)	69,36
Otpadno loživo ulje	881,58	0,93	12 01 07*, 12 01 10*, 12 01 19*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 12*, 13 01 13*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*, 13 03 07*, 13 03 08*, 13 03 09*, 13 03 10*, 13 04 01 *, 13 04 02*, 13 04 03*, 13 05 02*, 13 05 03*, 13 05 06*, 13 05 08*, 13 07 01*, 13 07 02*, 13 07 03*, 19 02 07*, 20 01 26*	R9	Loživo ulje AEKS	881,58
Građevinski otpad	966,85	1,02	17 01 01, 17 01 07	R5	Reciklirani agregat, agregat za nevezane i hidrauličkim vezivom vezane materijale za primjenu u građevinarstvu i cestogradnji prema HRN EN 13242:2008, frakcija 0/125 mm	874,83
Biorazgradivi otpad – za aerobnu obradu	9.342,47	9,86	02 01 03, 02 01 07, 03 01 05, 03 03 01, 15 01 03, 17 02 01, 19 12 07, 20 01 08, 20 01 38, 20 02 01	R3	Čvrsto biogorivo, kompost klase I. i II., poboljšivač tla i organsko gnojivo	5.906,24
Biorazgradivi otpad – za anaerobnu obradu	10.743,51	11,34	02 03 04, 02 06 01, 20 01 08, 19 08 09, 02 05 02, 02 07 04, 02 06 03, 02 02 01, 02 02 04, 02 07 01, 20 02 01, 02 03 05, 20 01 25, 02 05 01	R3	Anaerobni digestat - kruti i tekući	3.715,70
Otpadna plastika	30.980,57	32,69	15 01 02	R3	Polimerna sirovina	28.985,30
Otpadno staklo i otpad koji sadrži staklene dijelove	41.740,56	44,05	10 11 12, 15 01 07, 16 01 20, 17 02 02, 19 12 05, 20 01 02, 20 01 21*, 20 01 35*	R5 ⁶	Lom staklo, stakleni granulat	37.303,43
UKUPNO:	94.758,63					77.751,74

⁶ Uz postupak R5 određeni dio ove grupe otpada je prijavljen kao uporabljen i postupkom R4 - Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala; iz razloga jer se radi o električnom i elektroničkom otpadu koji uz staklo sadrži i metalne dijelove.

3. NUSPROIZVODI

3.1. UVOD

Sukladno članku 14. *Zakona* posjednik tvari ili predmeta koji je nastao kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te tvari ili predmeta, može s istim postupati kao s nusproizvodom, a ne kao s otpadom ako ishodi potvrdu Ministarstva o upisu nusproizvoda u Očeviđnik nusproizvoda. Ministarstvo, uzimajući u obzir smjernice Europske komisije, na zahtjev posjednika, izdaje potvrdu o upisu nusproizvoda u Očeviđnik nusproizvoda ako utvrdi da tvari ili predmet iz stavka 1. ovoga članka, ispunjavaju sljedeće uvjete:

1. osigurana je daljnja uporaba te tvari ili predmeta,
2. tvar ili predmet se može upotrijebiti izravno bez dodatne obrade, osim uobičajenim industrijskim postupcima,
3. tvar ili predmet nastaje kao sastavni dio proizvodnog postupka i
4. daljnja uporaba tvari ili predmeta je dopuštena, odnosno tvar ili predmet ispunjava sve relevantne zahtjeve u pogledu proizvoda, zaštite okoliša i zdravlja ljudi za tu konkretnu uporabu i neće dovesti do značajnih štetnih učinaka na okoliš ili zdravlje ljudi.

Dodatni posebni kriteriji za određivanje nusproizvoda propisani su člankom 4. *Pravilnika*:

1. da postoji ugovor o prodaji tvari ili predmeta, za koju se traži upis u Očeviđnik nusproizvoda, između posjednika te tvari ili predmeta i budućeg korisnika te tvari ili predmeta,
2. posebnim propisom nije zabranjena uporaba te tvari ili predmeta,
3. tvar ili predmet za koju se traži upis u Očeviđnik nusproizvoda udovoljava specifikaciji budućeg korisnika tvari ili predmeta za koju se traži upis u Očeviđnik nusproizvoda.

Sukladno članku 14. stavku 3. *Zakona*, Ministarstvo može rješenjem odbiti upis u Očeviđnik nusproizvoda ako utvrdi da je posebnim propisima kojima se uređuje postupanje s proizvodima ili gospodarenje otpadom, odnosno propisima Europske unije kojima se uređuje postupanje s proizvodima ili gospodarenje otpadom određeno da se s ostatkom proizvodnje postupa kao s otpadom ili je njegova daljnja uporaba zabranjena ili nisu ispunjeni ostali uvjeti iz ovoga članka.

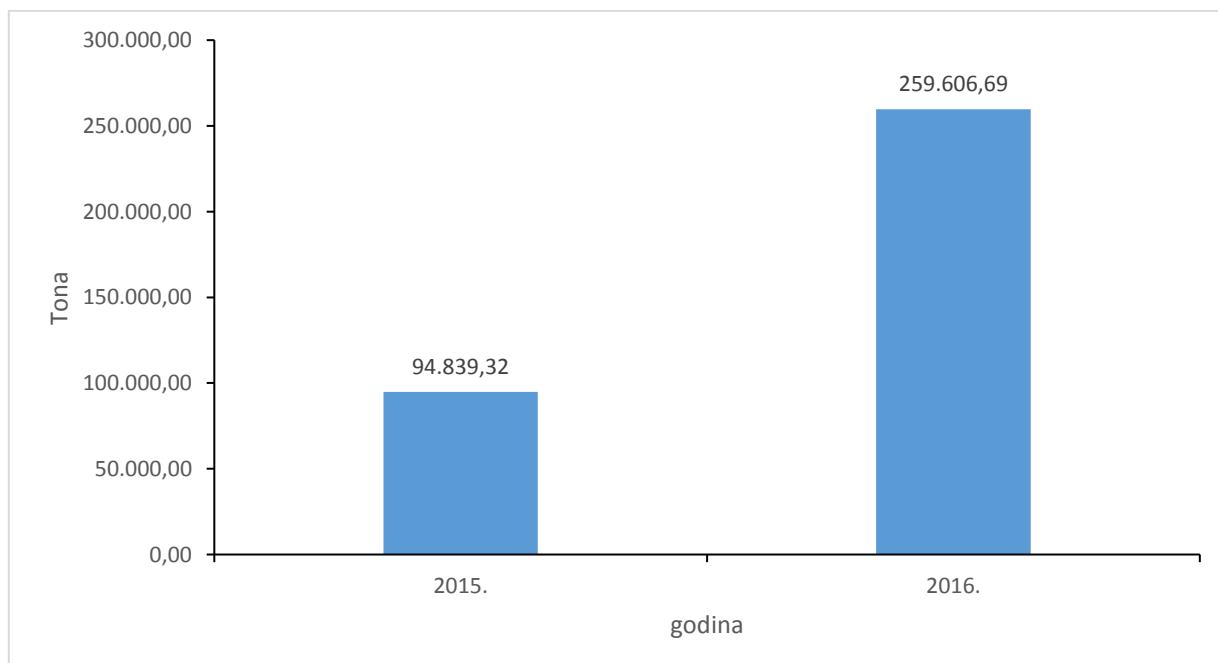
Sukladno članku 5. stavak 6. *Pravilnika*, osoba upisana u Očeviđnik nusproizvoda dužna je do 1. ožujka tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti Izvješće o nusproizvodima na propisanom obrascu Agenciji u pisanom ili elektroničkom obliku.

3.2. KOLIČINE NUSPROIZVODA U 2016. GODINI

Krajem 2016. godine u Očeviđnik nusproizvoda pri nadležnom Ministarstvu zaštite okoliša i energetike bilo upisano ukupno 98 tvrtki (tablica 4.), od čega 46 upisanih tijekom 2016. godine. Od upisanih 98 tvrtki, njih 95 je ispunilo obvezu propisanu *Pravilnikom* i prijavilo podatke o količinama nusproizvoda nastalih u 2016. godini.⁷

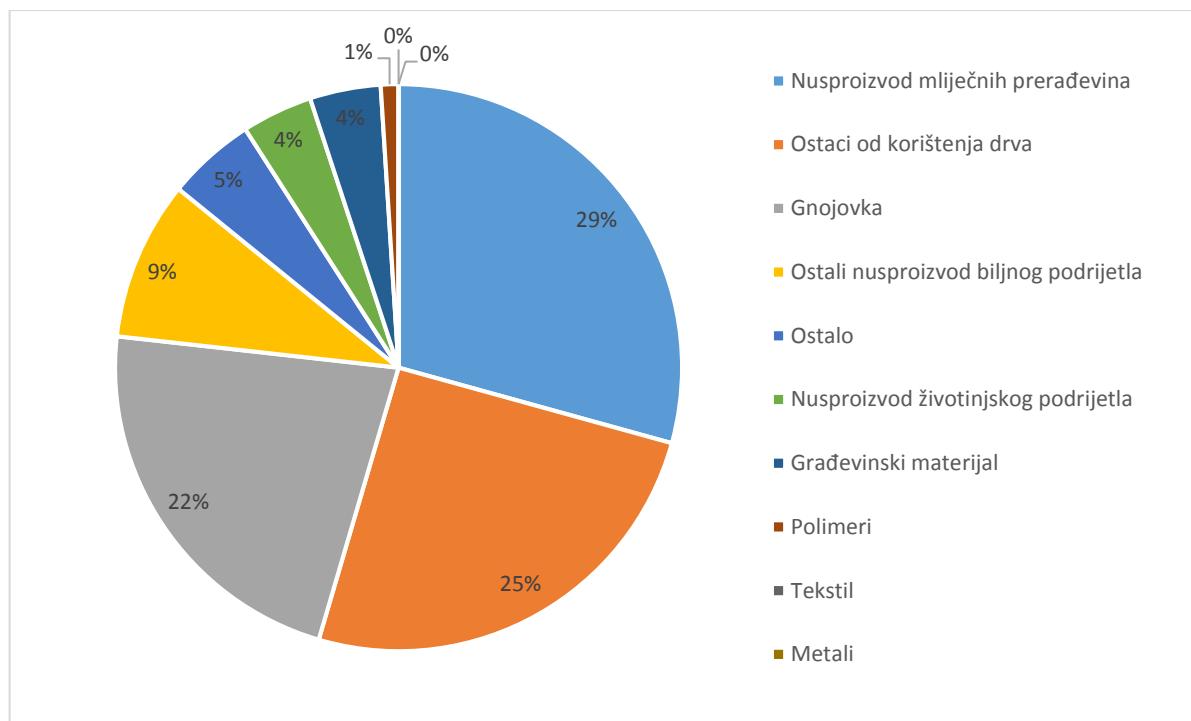
Ukupno prijavljena količina nusproizvoda u 2016. godini iznosi 259.606,69 tona što je za 174% više nego u prethodnoj godini kada je prijavljeno 94.839,32 tona (slika 4.). Veliko povećanje je razumljivo jer je 2015. godini prva godina obaveze izvješćivanja o nusproizvodima te je u 2016. dvostruko više tvrtki upisano u Očeviđnik.

Od prijavljenih količina u 2016. godini najviše je prijavljeno nusproizvoda mlijecnih prerađevina (29%), ostaci od obrade drveta (25%), te gnojovke (22%) (slika 5. i tablica 3.).

Slika 4. Odnos prijavljenih količina nastalih nusproizvoda u 2015. i 2016. godini (Izvor: HAOP)

⁷ Tri tvrtke (niti nakon požurnice) nisu prijavile podatke za 2016. godinu: tvrtka Renotex d.o.o. iz Koprivnice, tvrtka Hamer d.o.o. iz Čakovca i tvrtka More d.o.o. iz Zagreba

Slika 5. Odnos prijavljenih količina nastalih nusproizvoda u 2016. godini prema vrsti nusproizvoda (%) (Izvor: HAOP)

Tablica 3. Prijavljene količine nastalog nusproizvoda u 2016. godini (Izvor: HAOP)

VRSTA OTPADA	Količina (t)	Udeo u ukupnoj količini (%)
Nusproizvod mlijecnih prerađevina	74.268,36	29
Ostaci od korištenja drva	65.706,54	25
Gnojovka	58.250,99	22
Ostali nusproizvod biljnog podrijetla	24.468,44	9
Ostalo	13.708,34	5
Nusproizvod životinjskog podrijetla	10.078,48	4
Građevinski materijal	9.857,12	4
Polimeri	2.564,89	1
Tekstil	459,35	0
Metalni	244,19	0
UKUPNO:	259.606,69	100

Tablica 4. Broj upisanih tvrtki u Očeviđnik nusproizvoda po godinama (Izvor: HAOP)

Godina	Broj upisa u Očeviđnik
2014.	2
2015.	50
2016.	46
Ukupno upisanih tvrtki 2016	98

Najveću količinu nusproizvoda (218.846,83 tona) najvećim su dijelom koristile tvrtke u Hrvatskoj (63 tvrtke), a za 37.758,77 tona nusproizvoda korisnici su u inozemstvu (najvećim dijelom Slovenija (56,63%, Italija (14,30% i Austrija (13,65%) (Tablica 5.). Tvrtka Geoplast d.o.o. nije dostavili podatak koja tvrtka je preuzeila nusproizvod.

Tablica 5. Količina izvoza nusproizvoda po državama (Izvor: HAOP)

Država	Količina izvezenog nusproizvoda (t)	Udio u ukupnoj količini (%)
Slovenija	21.381,68	56,63
Italija	5.398,34	14,30
Austrija	5.155,74	13,65
Mađarska	2.783,00	7,37
Bosna i Hercegovina	2.121,23	5,62
Francuska	444,08	1,18
Njemačka	218,02	0,58
Srbija	72,88	0,19
Češka	71,54	0,19
Španjolska	45,83	0,12
Litva	42,32	0,11
Poljska	24,11	0,06
UKUPNO:	37.758,77	100,00

**Prilog 1: Uputa Ministarstva zaštite okoliša i energetike u vezi članka 6. stavka 3.
Pravilnika o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada**

**Pojašnjenje u svezi posebnih kriterija za ukidanje statusa otpada sukladno članku 6.
stavku 2. Pravilnika o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (Narodne Novine
br. 117/14)**

Sustav upravljanja iz članka 6. stavka 2. Pravilnika može se uspostaviti u sklopu sustava upravljanja kvalitetom sukladno međunarodnoj normi ISO 9001:2008 ili ISO 9001:2015 ili u sklopu dobrovoljnog sustava za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje (sustav EMAS).

I.) Potvrda o sukladnosti (certifikatu) sustava upravljanja kvalitetom sukladno međunarodnoj normi ISO 9001:2008 ili ISO 9001:2015 od akreditiranog tijela sukladno Uredbi Komisije (EU) br. 765/2008 od 09. srpnja 2008. godine smatrat će se adekvatnom zamjenom za Potvrdu o sukladnosti sustava iz članka 6. stavka 3. Pravilnika o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada NN 117/14, ukoliko su ispunjeni sljedeći posebni uvjeti:

- U području primjene Certifikata ISO 9001:2008 ili ISO 9001:2015 (opseg certifikacije) mora biti navedeno da se primjenjeni sustav upravljanja odnosi na ukidanje statusa otpada (za određenu tvar ili predmet) postupkom oporabe (određene vrste otpada),
- Postupci koje je potrebno poduzeti sukladno članku 6. stavku 2. Pravilnika o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada NN 117/14 moraju se planirati i realizirati sukladno svim točkama standarda, a posebno moraju biti obrađeni u točkama 7 odnosno 8 (ISO 9001:2015) Realizacija proizvoda i 8 odnosno 9 (ISO 9001:2015) Mjerenje, analiza i poboljšavanje.
- Uz Certifikat potrebno je priložiti:
 - Izvješće o auditu iz kojeg je vidljivo da su provjereni procesi, evidencije i uvjeti propisani odgovarajućim odredbama Pravilnika o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada NN 117/14.
 - Potvrdu o akreditaciji za certifikacijsko tijelo od nadležnog akreditacijskog tijela

II.) Potvrdu kojom se dokazuje sukladnost sustava upravljanja iz članka 6. stavka 2. Pravilnika u okviru sustava EMAS izdaje verifikator odnosno akreditirana pravna osoba koja obavlja postupak verifikacije i validacije prema Uredbi (EZ) br. 1221/2009. EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnem sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS).

Za sada nema hrvatskih tvrtki koje imaju akreditaciju za EMAS, no verifikator za EMAS koji je akreditiran ili ima dozvolu u jednoj od država članica EU može obavljati navedene zadaće u Hrvatskoj, a pod uvjetima određenima iz članka 24. Uredbe (EZ) br. 1221/2009.